

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Obrátit Se Na Soud](#) > [Právní Systémy – Vnitrostátní a Na Úrovní EU](#) > [Vnitrostátní Obecné Soudy](#) > [Irsko](#)

Vnitrostátní obecné soudy

Obsah zajišťuje

Irsko

Irsko

Tato část poskytuje informace o organizaci obecných soudů v Irsku.

Obecné soudy

Soudní systém v Irsku má svůj původ v Ústavě z roku 1922, která upravovala zřízení nových soudů, jež nahradily soudy vzniklé v době britské správy. Nové soudy byly vytvořeny v roce 1924 na základě zákona o soudních dvorech z roku 1924 (*Courts of Justice Act*), který vytvořil právní základ soustavy soudů.

Současné soudy byly zřízeny zákonem o soudech (o zřízení a ustavení soudů) z roku 1961 (*Courts Act*) podle článku 34 Ústavy (*Constitution*), která byla Iry přijata v roce 1937. Odvolací soud byl zřízen dne 29. října 2014 po referendu konaném v roce 2013.

Články 34 až 37 Ústavy řeší obecně výkon spravedlnosti. Čl. 34 odst. 1 stanoví, že „spravedlnost má být vykonávána soudy zřízenými zákonem“. Ústava popisuje soustavu soudů jako systém tvořený soudem poslední instance, kterým je Nejvyšší Soud (*Supreme Court*), Odvolacím soudem (*Court of Appeal*), který je příslušný jak v trestních, tak občanskoprávních věcech, a soudy prvního stupně, které zahrnují Vrchní soud (*High Court*) s plnou příslušností pro veškeré trestní a občanskoprávní věci a soudy s omezenou příslušností, obvodní soud (*Circuit Court*) a okresní soud (*District Court*), které jsou organizovány na regionálním základě.

Občanskoprávní soudy

Nejvyšší soud (*The Supreme Court*)

Významné změny byly provedeny v oblasti příslušnosti [Nejvyššího soudu](#) projednávat odvolání, a to po nabytí účinnosti třicáté třetí změny Ústavy dne 28. října 2014, kterou se zřídil Odvolací soud. S účinností ode dne zřízení Odvolacího soudu je Nejvyšší soud příslušný k projednávání odvolání –

a) proti rozhodnutí Odvolacího soudu, pokud je Nejvyšší soud přesvědčen, že rozhodnutí se týká věci obecného zájmu, nebo je v zájmu řádného výkonu spravedlnosti třeba, aby se podalo odvolání k Nejvyššímu soudu, a
b) proti rozhodnutí Vrchního soudu, pokud je Nejvyšší soud přesvědčen, že existují výjimečné okolnosti, které vyžadují přímé odvolání k tomuto soudu, přičemž nezbytnou podmínkou, aby byl Nejvyšší soud přesvědčen, je přítomnost alespoň jednoho ze dvou následujících faktorů: rozhodnutí se týká věci obecného zájmu; zájem řádného výkonu spravedlnosti.

Pro odvolání v občanskoprávním řízení od Vrchního soudu, které by před třicátou třetí změnou Ústavy byly projednávány u Nejvyššího soudu, je nyní příslušný Odvolací soud, vyjma případů, u kterých Nejvyšší soud povolil odvolání u něj na základě přesvědčení, že odvolání splňuje podmínky stanovené v čl. 34 odst. 5 bodu 4° Ústavy. Kromě toho o právních otázkách, které dříve mohl obvodní soud předložit Nejvyššímu soudu, aby o nich rozhodl (rozhodnutí na základě odvolání ve věci právní otázky), může nyní rozhodovat Odvolací soud.

Třicátá třetí změna nijak nezasáhla do původní příslušnosti Nejvyššího soudu, která v podstatě spočívá ve funkci podle článku 26 Ústavy. Článek 26 stanoví, že Nejvyšší soud má pravomoc rozhodnout, zda je návrh zákona (nebo jakékoli či jakákoli jeho ustanovení), který byl schválen oběma komorami parlamentu (*Oireachtas*) a předložen prezidentovi/prezidentce Irska k podpisu před jeho uzákoněním, v rozporu s Ústavou ve věci, která byla předložena soudu prezidentem. Nastane-li otázka, je prezident trvale neschopen vykonávat svou funkci,

Nejvyšší soud je příslušný o ní rozhodovat.

Soud obvykle zasedá ve složení tří nebo pěti soudců, výjimečně sedmi. Při projednávání věcí týkajících se ústavnosti zákona parlamentu (*Oireachtas*) Ústava vyžaduje, aby se soud skládal nejméně z pěti soudců. Tento požadavek platí i v případě, kdy je soudní požádán o stanovisko k ústavnosti návrhu zákona, který přijal irský parlament (*Oireachtas*), pokud mu jej předložil prezident Irska na základě článku 26 Ústavy. Nejméně pěti soudců je rovněž zapotřebí, pokud by soud měl v souladu s článkem 12 Ústavy rozhodovat, zda je prezident trvale neschopen vykonávat svou funkci. Předseda Nejvyššího soudu nebo soudce Nejvyššího soudu může sám rozhodovat o určitých žalobách na předběžné opatření a procesních úkonech.

Odvolací soud (*The Court of Appeal*)

Odvolací soud byl zřízen dne 29. října 2014 po referendu konaném v roce 2013. Stejně jako u jiných vyšších soudů (*Superior Courts*) je část příslušnosti Odvolacího soudu udělena Ústavou a část právními předpisy. Na úrovni odvolacího řízení se nachází mezi Vrchním a Nejvyšším soudem.

Soud má příslušnost projednávat odvolání v občanskoprávním řízení proti rozhodnutím Vrchního soudu, která by před třicátou třetí změnou Ústavy projednával Nejvyšší soud. Výjimkami jsou věci, u kterých Nejvyšší soud povolil odvolání na základě přesvědčení, že odvolání splňuje podmínky stanovené v čl. 34 odst. 5 bodu 4 Ústavy. Soud může projednávat odvolání u věcí, které byly rozhodnuty u Vrchního soudu, ohledně otázky, zda je zákon ústavní povahy, či nikoli. Ústava stanoví, že nemohou být přijaty žádné právní předpisy, které by omezovaly pravomoc Odvolacího soudu tak činit.

Odvolací soud se skládá z předsedy a devíti řádných soudců. Předseda Nejvyššího soudu a předseda Vrchního soudu jsou soudci Odvolacího soudu z moci úřední. Soud může zasedat v kolegiích tří soudců. Některé žaloby na předběžná opatření a procesní úkony mohou být projednány samotným předsedou nebo jiným soudcem jmenovaným předsedou.

Vrchní soud (*The High Court*)

Podle Ústavy má Vrchní soud (*High Court*) plnou původní příslušnost a pravomoc rozhodovat o všech záležitostech a otázkách, ať právních či faktických, občanskoprávních nebo trestněprávních. Vrchní soud má výhradní příslušnost projednávat věci týkající se osvojení dětí a žádostí o vydání. Příslušnost Vrchního soudu zahrnuje rozhodování o platnosti jakéhokoli zákona s ohledem na příslušná ustanovení Ústavy (s výjimkou zákona, který již prezident Irska předložil Nejvyššímu soudu). Většinu případů projednávaných Vrchním soudem rozhoduje samosoudce, ačkoli zákon obsahuje ustanovení, podle něž některé záležitosti, jako jsou žaloby pro pomluvu, napadení nebo protiprávní odnětí svobody, projednává soudce společně s porotou. Věci mimořádného významu mohou být souzeny dvěma nebo více soudci zasedajícími jako senát Vrchního soudu (*Divisional Court*). Vrchní soud působí jako odvolací soud proti rozhodnutím obvodního soudu v občanskoprávních sporech. Vedle této příslušnosti k projednávání odvolání proti rozhodnutím obvodního soudu v občanskoprávních záležitostech je Vrchní soud rovněž oprávněn přezkoumávat rozhodnutí veškerých nižších soudů, a to vydáním soudních příkazů „*mandamus*“ (příkaz provést určitý úkon), „*prohibition*“ (soudní zákaz) a „*certiorari*“ (příkaz projednat případ u soudu vyššího stupně). Tyto příkazy se nezabývají rozhodnutím o skutkové podstatě nižších soudů, ale otázkou, zda byla překročena soudní pravomoc.

Vrchní soud může rozhodnout o právní otázce, již mu předložil okresní soud. Projednává též návrhy na složení peněžní záruky, pokud byla obviněná osoba obviněna z trestného činu vraždy, nebo pokud usiluje o změnu podmínek uložených okresním soudem.

Když Vrchní soud projednává původní žaloby, zasedá obvykle v Dublinu. Zasedá rovněž v řadě regionálních poboček, kde projednává původní žaloby na náhradu škody v případě újmy na zdraví a zranění s následkem smrti. Vrchní soud pro obvod (*The High Court on Circuit*) projednává odvolání proti rozhodnutím obvodního soudu ve svých místních pobočkách.

Obvodní soud (*The Circuit Court*)

Příslušnost **obvodního soudu** k projednávání občanskoprávních sporů je omezená, nesouhlasí-li všichni účastníci řízení jinak; v takovém případě je příslušnost tohoto soudu neomezená. Omezení příslušnosti soudu se týká zejména žalob, u nichž nárok nepřesahuje 75 000 EUR (60 000 EUR v případě žalob na újmu na zdraví).

Obvodní soud je příslušný ve věcech dědických a ve věcech týkajících se právního titulu k nemovitostem a držby nemovitostí v případech, kdy zdanitelná hodnota nemovitosti nepřesahuje 253,95 EUR. Obvodní soud má rovněž

příslušnost rozhodovat v řízeních v oblasti rodinného práva, včetně soudní odluhy, rozvodu a prohlášení manželství za neplatné, a projednávat odvolání proti rozhodnutím okresního soudu.

Občanskoprávní věci projednává u obvodního soudu samosoudce bez poroty. Obvodní soud působí jako odvolací soud pro odvolání proti rozhodnutím okresního soudu v občanskoprávních i trestněprávních věcech. Odvolání se projednávají formou opětovného projednání a rozhodnutí obvodního soudu je konečné a nelze proti němu dále podat opravný prostředek.

Obvodní soud je rovněž příslušný rozhodovat o všech žádostech o nové licence na prodej alkoholu určeného ke spotřebě v provozovnách a rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím soudů s omezenou jurisdikcí k určitému účelu, např. Ředitele pro vyšetřování rovnosti (*Director of Equality Investigations*).

Okresní soud (*The District Court*)

Okresní soud má místní a omezenou příslušnost. V záležitostech rodinného práva je oprávněn vydávat příkazy týkající se výživného, zákazu kontaktu, opatrovnictví, přístupu a placení výživného na nemanželské dítě.

Okresní soud je příslušný projednávat občanskoprávní věci týkající se smluv, smluv o splátkovém prodeji nebo o prodeji na úvěr, mimosmluvní odpovědnosti a neplacení nájemného nebo neoprávněného zadržování zboží, pokud hodnota nároku nepřesahuje 15 000 EUR. Je rovněž obecně příslušný k výkonu rozhodnutí ve věcech pohledávek vydaných jakýmkoli soudem, k řízení ve vztahu k velkému množství licenčních předpisů, např. na prodej alkoholu, a k rozhodování o žalobách ve věci úmyslných škod, pokud požadovaná částka nepřesahuje 15 000 EUR.

Okresní soud zasedá na místech v celé zemi ve 24 okresech zahrnujících Metropolitní oblast Dublinu (*Dublin Metropolitan District*) a 23 dalších okresů. Obecně závisí místo, kde se spor projednává, na místě, kde byla uzavřena smlouva nebo kde má odpůrce trvalé bydliště nebo kde podniká, nebo v případech týkajících se licencí na místě, kde se nachází prostory s licencí.

Trestní soudy

Nejvyšší soud (*The Supreme Court*)

Nejvyšší soud projednává odvolání proti rozhodnutím Odvolacího soudu v případech, kdy vyvstala právní otázka mimořádného veřejného významu.

Odvolací soud (*The Court of Appeal*)

Podle zákona o Odvolacím soudu z roku 2014 byla Odvolacímu soudu přidělena příslušnost rozhodovat o odvoláních, kterou dříve vykonával Odvolací soud pro trestní záležitosti.

Odvolání osob odsouzených na základě obžaloby u obvodního soudu nebo Hlavního trestního soudu, které získaly od soudce u soudu první instance osvědčení, že v dané věci se lze odvolat, se nyní projednávají u Odvolacího soudu. Je-li toto osvědčení zamítnuto, může samotný Odvolací soud v rámci odvolání proti takovému zamítnutí udělit povolení k odvolání.

Kromě toho může vrchní státní zástupce podat odvolání k Odvolacímu soudu z důvodu nepřiměřené shovívavosti rozsudku podle článku 2 trestního zákoníku z roku 1993. V případě údajného justičního omylu lze podat odvolání podle článku 2 trestního řádu z roku 1993.

Odvolacímu soudu byla rovněž přidělena příslušnost projednávat odvolání vrchního státního zástupce o právní otázce vzešlé z trestních řízení, která vedla ke zproštění viny. Rozhodnutí Odvolacího soudu nemá v takových případech vliv na soudní rozhodnutí o zproštění viny.

Odvolání vrchního státního zástupce proti zproštění viny nebo proti rozhodnutí nenařídít obnovu řízení rovněž projednává Odvolací soud. Podle zákona o Odvolacím soudu z roku 2014 byla Odvolacímu soudu přidělena příslušnost rozhodovat o odvoláních, kterou dříve vykonával Vojenský odvolací soud (*Courts-Martial Appeal Court*). To znamená, že odvolání osob, které byly odsouzeny vojenským soudem, nyní přísluší Odvolacímu soudu.

Odvolací soud pro trestní záležitosti (*Court of Criminal Appeal*)

Podle zákona o Odvolacím soudu z roku 2014 byla příslušnost rozhodovat o odvoláních **Odvolacího soudu pro trestní záležitosti** přenesena na Odvolací soud.

Zvláštní trestní soud (*Special Criminal Court*)

Zvláštní trestní soud byl zřízen pro soudní řízení u trestných činů, u kterých bylo zjištěno, že obecné soudy nejsou schopny zajistit efektivní výkon spravedlnosti a zachování veřejného klidu a pořádku. Soud zasedá se třemi soudci a bez poroty.

Hlavní trestní soud (*Central Criminal Court*)

Hlavní trestní soud je trestním úsekem Vrchního soudu. Zabývá se závažnými trestnými činy, včetně trestných činů vraždy, znásilnění, vlastizrady a pirátství, a trestními řízeními podle zákona o hospodářské soutěži z roku 2002. Soud zasedá se třemi soudci a porotou.

Obvodní trestní soud (*Circuit Criminal Court*)

Obvodní trestní soud soudí ostatní trestné činy než ty, které mohou být projednávány Hlavním trestním soudem. Zasedá se soudcem a porotou. Zabývá se odvoláními proti rozhodnutím okresního soudu.

Okresní soud (*District Court*)

Okresní soud se zabývá trestnými činy, které je možno soudit sumárně ve zkráceném řízení (většinou trestnými činy uvedenými v zákoně), a některými závažnými trestnými činy. Rozhoduje pouze samosoudce.

■ Poslední aktualizace: 18/01/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.